

TABOR* izhaja vsak dan, razven nedelje in praznikov, ob 12. uri z dodatno naslednjega dne ter stane 100 K., polletno 30 K., letno 45 K., mensko 15 K. Izdane po dogovoru. Pri naročnikih izvešči papir.

Nar. na pri upravi TABOR*, MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

TABOR

URADNIŠTVO se nahaja v Mariboru, Jurčičeva ul. št. 4, I. nadstropje. Telefon Maribor št. 274. UPRAVA se nahaja v Jurčičevi ulici št. 4, pritislo, dno. Telefon št. 24. Št. 225 postarostni sodni št. 11.257.

Na naročila brez denarja se ne odziva. — Naložniki se ne vračajo.

Leto: II.

Maribor, četrtek 16. junija 1921.

Številka: 134.

Komedija.

Maribor, 15. junija.

Volitev v občinskem odboru pretečeni ponedeljek so pokazale jasno klerikalno-socialistično zvezo, akoravno se naši klerikalci pokazuje ob priliki navdušene narodnjake in so se še v ponedeljkovi »Straži« zaganjali v socialno-demokratsko nemškutarijo v Mariboru. Zvezali so se z zastopniki te nove nemškutarije ne morebiti proti demokratom temveč tudi proti narodnim socialistom. Da bi ta zveza ne bila preveč očitna so igrali komedijo, toda prav prizorov narodno izdajstvo če mogoče njihovo narodno izdajstvo če mogoče le še bolj gnusno. Pri volitvi župana so pri prvih volitvah odbornikov glasovali za svojega kandidata dr. Leskovarja. Ker so demokratski že pri drugi volitvi oddali svoje glasove kandidatu narodnih socialistov, je bilo tedaj povsem jasno, da je odvisno od klerikalcev, kdo bo izvoljen za župana ali narodni-socialist ali rudeči internacionalci.

Klerikalci so oddali za rudečega internacionalca štiri glasove, ravno toliko, koliko jih je rabil za absolutno večino, tri glasovnice pa so bile prazne. Glej kaka sramežljivost! Po tem sramežljivem nastopu treh svojih pristavev so krenili klerikalci naenkrat v narodni tabor in so že pri prvi volitvi podžupana oddali svoje glasove narodnemu socialistu, ki je bil pri drugi volitvi s pomočjo demokratskih glasov tudi izvoljen.

Toda to je bil le manevar za nenko ljudstvo, ki ga hočejo preslepiti, češ, tudi mi smo narodni in smo bili za narodnega podžupana. Vedeti pa je treba, da je podžupan peto kolo, ki nima prav nič vpliva, dokler župan posluša sam. Sedaj je vse napeto pričakovalo, kako bodo klerikalci postopali pri volitvi občinskih svetovalcev.

Socialisti in klerikalci so zahtevali odmor. S tem so hoteli menda pokazati na zunaj, da doslej še ni obstojal nobeden dogovor med njimi. Toda ta odmor niso menda porabili v to, da bi stopili v stik s narodnimi-socialisti, temveč edino-le za medsebojne dogovore. In glej, dogovor je obrodil sad, da so klerikalci in socialisti skupno glasovali za skupno listo dveh klerikalcev in dveh socialistov.

Gospoda ali mislite zares, da je ljudstvo tako neumno, da vam verjame, da so socialisti in komunisti, ki imajo 17 glasov, sami vam ponudili polovico občinskega sveta, ko imate vendar-le samo 7 (sedem) glasov, tedaj niti ene tretjine večinskih glasov! — Socialistični pristaši so se hvalili že pred volitvijo, da so popolnoma sigurni, da prodre njihov kandidat.

Očitati ste nam laž, ko smo trdili, da ste anubili socialiste. Sedaj pa dejstva govore in vam vsa ta komedija s odmorom itd. nič ne pomaga. Zaigrali ste slovenski Maribor v roke rudeči internacionalci in narodno zavedno občinstvo pa tudi ono trezno misleče občinstvo, ki se ne more ogrevati za vratolomni socialistični in komunistični gospodarski program vam bo prav hvaležno in se mu bodo odpirale oči.

Narodni socialisti v Mariboru so sprejeli plačilo za svoje postopanje v Ljubljani in Ptuj. Ne morda od demokratov, ki so jim zvesto stali pri tej volitvi na strani, in so vzlic temu, da ni obstojal nobeden dogovor, brezpogojno glasovali za narodnega kandidata. Ne od demokratov, koim so narodni socialisti v Ljubljani in Ptuj padali v hrbet in brezuspešili izvolitev demokrata vzlic temu, da so imeli demokratski

Deseto poglavje ustave sprejeto.

LDU Beograd, 14. junija. Na popoldanski seji ustavotvorne skupščine je govoril prvi poslanec dr. Ivanič (rad. disident). Ponovil je svoje izpreminjevalne predloge, ki jih je stavil pri posameznih paragrafi tega poglavja. Posebno poudarja, da je proračunsko pravo skupščine z redakcijo, ki jo kaže ustavni načrt, zelo oškodovano. Govornik zavrača trditve ministra za konstituant, da je vlada vpoštevala vse predlagane izpremembe. Narodni socialist Ivan Deržić polemizira proti včerajšnji trditvi ministra za konstituant, da je vladna večina homogena, dočim je opozicija heterogena in da zato opoziciji ne more dovoljevati koncesij, zahteva dalje, da mora bodoči parlament imeti neomejeno pravo pri sklepanju in pri kontroli proračuna. Za njim govori dem. Grujić poseben o členu 117 in pravi, da naj so rude, zdravilni vrelci in naravne sile last države. Posl. Gjonović (rep.) kritizira dosedanje državno gospodarstvo, da se državni proračun vedno dviga in da ga narod težko prenaša. Zahteva, da se vojni bogataši obdavčijo, da bi se s tem mogli plačati državni dolgi. Potem govori posl. Stanković, ki izjavlja, da ni zadovoljen niti z enim členom tega poglavja. Nato dobi besedo posl. Gjo-

ković (zemljoradnik), ki zahteva, da se v vprašanju uredništva sprejmejo izpreminjevalni predlogi zemljoradnikov. — Predsednik zvoni k glasovanju. Poročevalec posl. Demetrovič odgovarja na kritiko proti politiki vlade, zahteva, da se za ureditev proračunskega prava čimprej sprejme ustava. Glede pravice države do monopolov pravi, da zanj niso merodajni samo finančni, marveč tudi soc. razlogi. Glavni je ta, da se vsakemu državljanu omogoči, da dobi monopolizirane predmete po enaki ceni. — Potem preide skupščina na glasovanje. 10. poglavje se sprejme z večino glasov. Člen 115 je bil sprejet soglasno. Socialni demokrat in republikanci so glasovali proti členom 113, 114, 116, 118, narodni socialisti proti 113, 114, 117 in 118, dr. Ivanič proti 113, 114, 118, demokrat Grujić proti 117. Jugoslovanski klub je bil odsoten. Predsednik predlaga potem, da se seja zaključi. Vsled burne zahteve centurama pa je predsednik otvoril debato o 11. poglavju, ki govori o vojski. Besedo dobi posl. Kopač (soc. dem.), ki zahteva narodno brambo in govori proti stalni vojski, ki je predraga in nepotrebna. Seja se zaključi ob 19.45 uri. Prihodnja seja jutri ob 9. uri dop.

Jugoslovanski klub zapuša konstituant.

TIP. Beograd, 14. junija. Ker je vlada preložila debato 8. oddelka ustave, ki govori o oblasteh, so klerikalni poslanci izjavili, da se ne bodo več udeleževali debate v skupščini. Vrnejo se šlo, ko bo na dnevnem redu glasovanje o celotni ustavi.

LDU Beograd, 14. junija. Jugoslovanski klub objavlja izjavo, s katero izjavlja, da zapuša konstituant. Svoj korak utemeljuje s tem, da vlada do danes ni uvaževala njegovega stališča, temveč je v poslovniku za ustavotvorno skupščino za končnoveljavnj sprejem

ustave v celoti določila nadpolovično večino skupnega števila narodnih poslancev. S tem je omogočila sprejem ustave s pomočjo plemenske majoritacije. Jugoslovanski klub kot iskren prijatelj državnega edinstva protestira proti nasilju, s katerim se sklepa o ustavi in odklanja odgovornost za vse posledice v zadevi državnega in narodnega edinstva in v znak protesta zapuša ustavotvorno skupščino za čas, dokler traja podrobna razprava in glasovanje o ustavnem načrtu.

Rimski komisar na Reki.

TIP Reka, 14. junija. Rimska vlada je odposlala na Reko višjega komisarja Foschinija, ki je poverjen, da napravi v mestu mir in red ter tekom 14 dni izroči mesto sedanjim reški vladi, ki se nahaja v Bakru. Pričakovati je, da bo njegova akcija uspela. Prihodnje dni dospo na Reko Zanella.

Razdelitev vojne odškodnine.

DKU Paris, 14. junija. Kakor poroča „Journal“, bo še ta teden sklicana seja zaveznikov, v svrhu posvetovanja o razdelitvi vojne odškodnine, katero je Nemčija dosedaj plačala.

Pred konferenco v Portorose.

DKU Rim, 14. junija. (Stefani.) Plenarna seja konference nasledstvenih držav se vrši dne 16. t. m. Na tej seji bodo delegatje vzeli na znanje vse v odsekih dovršene posle in že sklenjene pogodbe, na to pa se bodo razšli z ozirom na letni čas in ker se bodo skoraj vsi delegatje udeležili konference v Portorose.

Zopet glas o Rusiji.

DKU Kopenhagen, 14. junija. „Berlinske Tidende“ javlja iz Helsinkfora: Vodja nedavno iz Rusije dospelo finske trgovske delegacije ravnatelj Hovilainen je izjavil zastopnikom listov, da ima Rusija v Petrogradu in Moskvi nakopičene velike zaloge blaga za izvoz, osobito lanu, usnja, kože in konjske žime. Največji del tega blaga še poteka iz predvojnne dobe. Dalje poroča, da se

v Rusiji še vedno zelo malo proizvaja V Petrogradu omogoča industrijo nezasišano pomanjkanje kruha. Razveljavljenje prepovedi zasebne trgovine je pa vendar vplivalo olajševalno. Manjšim tovarnam do 30 delavcev je vlada dovolila vso prostost in lahko delajo na lasten račun. Prometne razmere so se nekoliko izboljšale. Med Petrogradom in Moskvo obstoja redni železniški promet, v Moskvi je opaziti zelo mnogo avtomobilov. Računa se, da je tam kakih 15.000 avtomobilov v prometu. V Petrogradu pa je ustavljen ves vozovni promet. Mesto daje žalosten vtis.

Položaj v Gornji Sleziiji.

DKU Opeln, 14. junija: Medzavezniška komisija je ustavila izpraznjevanje spornega ozemlja. Kot vzrok navaja dejstvo, da nemška samoobrana noče zapustiti od nje zasedenega ozemlja, dokler se vstaja ne zaduši. Nemške stranke so mnenja, da je naloga internacionalne komisije, nastopiti proti upornikom, ne pa proti nemški samoobrani, ki se bo po končani vstaji sama od sebe razpustila. Ljudstvo si svoje samoobrane ne da odvzeti, dokler mu komisija ne zagaranti popolno varnost. (Nemci niso nikjer nič krivi. Opomba uredništva.)

Letalska nesreča.

LDU Rim, 14. junija. (Brezlično.) Na letališču Centocelle je padlo letalo iz višočine. Vsi trije letalci so mrtvi.

v obeh mestih največ narodnih odbornikov za se. Gorko prijateljstvo klerikalcev do narodnih socialistov, ki se je bilo pokazalo v Ljubljani za Maribor ni držalo. V Mariboru se ni šlo za to ali bo demokrat župan, temveč edino-le za boj med narodnimi socialisti in socialnimi demokrati. To je zahvala za to, da ste v Ptuj pomagali socialnim demokratom do zmage. Čudno in ne baš ponosno je bilo postopanje narodnih socialistov pri volitvi svetovalcev. Glasovali so za dva svoja pristaša, enega demokrata in za klerikalca dr. Leskovarja vzlic temu, da so bili sprejeli od klerikalcev že pri volitvi župana brzo in zares so dobili točno drugo brco. Združeni socialisti in klerikalci niso volili nobenega narodnega socialista, pač pa so glasovi narodnega socialista pomagali, da je dobil dr. Leskovar prvo mesto kot občinski svetovalec.

Ne očitamo narodnim socialistom glade te volitve kak načelni greh, pač pa je bilo postopanje taktično zgrešeno in ni napravilo dobrega utisa. Mariborske volitve bodo pa imele vsaj to dobro posledico, da bodo narodni socialisti spoznali, da v politiki ne sme odločevati divje sovraštvo in osebno častihlepije posameznika temveč edino-le višji narodni občiri in trezen razum.

Spoznali bodo tudi svoje zaveznike v Ljubljani in Ptuj in bodo vedeli s kom so bodo v bodoče bratili. S klerikalnimi komedijanti nam pa obračun ne bo težak.

Mariborska oblast.

V torkovi številki smo na uvodnem mestu razmotrivali o vprašanju razdelitve države v oblasti.

Iz dopisov, ki nam prihajajo v dežele, povzamemo, da je namera glede ustavitve oblasti za Stajersko in Prekmurje našla simpatičen odziv. Račun priznavamo, da je s tem zopet nekoliko pogret in oživilen stajerski lokalni patriotizem, toda oblika, v kateri se javlja, ni niti najmanj nevarna za kulturno skupnost in za idejo državnega jedinstva. S tem da si hočejo naši kraji v lastnem območju ustvariti svoje administrativno in gospodarsko središče ter potem njega navezati direktno stike s centralo naše mlade države, z Beogradom, se skušajo osvoboditi vseh dosedanjih spon, ki jih je stajljala njihoven razvoj — v mislih imamo predvsem administrativno in gospodarsko stran narodnega življenja — prevelika oddaljenost od centra in nenaravna zaokrožnost dosedanjih deželnih mej.

V prejšnji Avstriji je bilo neprimerno, da je Južna Stajerska spadala v upravno in gospodarsko področje nemških alpskih dežel. Potnik s severa je pri Liptici čutil, da se bliža deželi, ki nima s poprejšnjo nič skupnega. Prestopil je mejo med severom in jugom. Pravičen visdar, ki bi se ne oziral na posrarske interese, ampak bi imel pred očmi res samo blagor svojega prebivalstva — vladar namreč, ki ga nismo poznali — bi ne glede na zgodovino napravil iz dežel med stajerskimi Alpami in Adrijo, med Muro in Sočo, eno deželo, ki bi se hkrati krila s slovenskimi etnografičnimi mejami. To bi bila današnja Slovenija. Tako je izgledal položaj pred vojno, v habsburški državi. Danes se je pa bistveno izpremenil. Mi nismo več obrnjeni proti severu, naše središče ni ob Donavi in v Alpah, temveč težimo na Balkan. Naši kraji so postali mejna pokrajina države, čije največji del leži na Balkanu in ki je poklicana, da prevzame nekake gospodarsko hegemonijo nad državami, ki leže med Adrijo, Donavo, Lauterom

in črnim morjem, ter da posreduje med Vzhodom in Zahodom. Zato je sedaj položaj slovenskih pokrajin drugačen. — Naše nacionalno vprašanje je na znotraj rešeno, na zunan pa spada v mednarodno politiko. Živimo v zgodovinskem času, ko lahko pometemo z gospodarskimi in upravnimi mejami, ki so veljale dolga leta, a ki niso nastale po naši volji in potrebi ter so nam bile samo zapreka v razvoju. Ker je danes vsak državljani, ki ne tiči do grla v separatizmu, v teoriji in v praksi sprejel misel državnega jedinstva, ne more Ljubljana pomeniti za naše kraje, kar je pomenila poprej in kar bi bila pomenila v poprej zamišljeni avstrijski Sloveniji. Štajerska s Prekmurjem je sedaj precej naravno zaokrožena gospodarska edinica. Proti zahodu je zaprta z gorami, na severu jo sprejme murska dolina, kjer se vtisne v njo zašiljeni rog avstrijskega ozemlja med Prekmurjem in Slovenskimi goricami, na to teče po prekmurskih hribih in se pri Dolnji Lendavi spusti na medmursko ravnico, katero obide po vrhovih ormoško-ljutomerskih goric do Drave, tam čez in po znani črti, ki je mejnica med slovenskim in hrvaškim ozemljem, preide na kranjsko mejo. — Seveda sta nam pri tem naziva »štajerski« in »kranjski« samo pomožna geografska pojma. Na tem letočem potu po zemljevidu opazimo, da je štajerski kompleks našega jugoslov. ozemlja proti jugovzhodu odprt in se takorekoč izliva v široko površino jugoslovenskega ozemlja, kamor ga vodita Drava in Mura. Ta geografski položaj kaže, da naši kraji ne bodo gospodarsko težili proti jugozahodu, kjer leži Ljubljana, zlasti odkar smo izgubili severno Adrijo, temveč naravnost in neposredno k velikim središčem države Zagrebu in Beogradu. S tem nikakor ne bomo utajili dosedanjih narodnih, kulturnih in drugih vezi, ki nas vežejo z Ljubljano. Ljubljana ostane še nadalje središče našega kulturnega življenja in smo trdno prepričani, da si bo vedela to stališče tudi ohraniti. A sedaj, ko se izvajajo upravne reforme, ki bodo držale dolga desetletja, si moramo prizadevati, da se v svojem odpiranju otrejemo ne le predsodkov preteklosti, temveč tudi trenutnih koristi, ki nam jih ponuja sedanost, ki bi nam pa v bodočnosti prinašala škodo.

Uverjeni smo, da je spricho opisanege položaja Maribor kot drugo večje mesto v Sloveniji najbolj pripraven, da postane sedež administrativne oblasti, ki bi se raztegnila na to ozemlje in ga spajala s centrom države. Maribor je celo mesto s trgovino, ki ima lepe izgleda na razvoj, ker mesto leži blizu meje — osobito ako bo to meja Velike Nemčije — in z industrijo, katera ima za svoj razvoj veliko elektrarno v Fali. V Mariboru je razvito šolstvo; okolica — Dravsko polje — producira

Heroj našega časa.

(Konec.)

Da se osveti za ta grozodejstva, zbere Pečanac 100 četnikov-konjenikov ter krene proti Düstendil-Banji, kjer se je takrat nahajala bolgarska vrhovna komanda, hoteč ga napasti in uničiti. Neopazen dospe do Ristovca na stari srbsko-turški meji, poruši par objektov ter se spopade z nemškimi četo, ki je dospela na dveh vozovih. Pričela so je huda borba, ki so se je udeležili tudi Bolgari. Pečanac je izgubil 74 mož, med njimi 22 ruskih prostovoljcev, med tem ko je imel sovražnik razmeroma večje izgube.

Pečanac je krenil na to dalje proti Düstendil-Banji, a ker je potoval ponoči, brez zemljevida, je zgrešil smer in ob svitu dospel pred Bosilgrad v Bolgarski, nekaj kilometrov od Düstendil-Banje. Od sovražnika opazen, je napadel Bosilgrad, ga zažgal ter uničil mesto in okolico. Borba je trajala 9 dni; kljub temu pa Pečanac ni imel velikih izgub. Bolgarska vrhovna komanda, kateri je delal Pečanac mnogo preglavice, je bila na ta način primorana, znaten del vojske uporabiti za zavarovanje mostov, železnic in drugih važnih objektov.

Tako se končuje ta nadčloveška vestaja, v kateri so igrali važne vloge

precej kmetijskih produktov in jih bo producirala še več, ko se enkrat naše kmetijstvo racionalizira. Minule dni je dejal v konstituenti voditelj samostojnih kmetov dr. Vošnjak, da Maribor lahko postane jugoslovenski Klosterneburg, središče našega agrarnega šolstva. Da bomo mi kot agrarna država prisiljeni, ravno tej panogi šolstva posvetiti posebno skrb, o tem ni dvoma. Maribor ima za to najlepše pogoje, ker se v njegovi okolici spajajo žitrodne, vinorodne, planinske in industrijske veje narodnega gospodarstva.

Maribor kot upravno središče ima velik pomen tudi z ozirom na narodno vprašanje. Na meji, ki je meja nasproti velikemu nemškemu narodu, je treba ustvariti živ zid nacionalno in državotvorno krepkega prebivalstva. Periferiji, bo ostala šibka kakor doslej. Če pustimo severno mejo upravno na ali pa bo še bolj slabela in bo močan vpliv od zunaj vedno silneje tiščal v notranjost.

Vprašanje vojne odškodnine.

Beogradska »Politika« prinaša povodom odhoda ministerske delegacije v Pariz sledeč značilen članek o stanju vojne odškodnine, ki jo dobi naša država:

Vlada odpošlje na brzo roko v Pariz dva ministra in enega strokovnjaka, da osigurajo končno naše odstotke od vojne odškodnine, ki jo ima plačati Nemčija. Če pomislimo, da je eden teh ministrov ob enem tudi finančni minister, ki ima baš sedaj polno glavo skrbi radi posojila in proračuna, se ni čuditi naši kritični situaciji. Sicer situacija ni postala kritična baš vsled odhoda finančnega ministra, temveč je kritična že dobro leto dni.

Vprašanje vojne odškodnine ni postalo še le sedaj akutno, temveč se je o njem razpravljalo že pred letom dni in kasneje obširno, in to ne le pri nas, tudi v Franciji in Angliji. Izjave, ki so jih takrat podali najmerodajnejši faktorji, so jasno pričale, da nam je odmerjen le najmanjši, siromaški del. Že takrat smo opozarjali vlado, da naj posveti temu vprašanju večjo pažnjo, a naši opomini so ostali brez uspeha. Zakaj je naša situacija v vprašanju vojne odškodnine nerazrešena in kritična? To prihaja od tega, da se je naše vprašanje reševalo na dva, popolnoma različna načina, ki si nasprotujeta, in potom dveh mednarodnih aktov, ki drug drugega pobijata. Meseca januarja 1920 smo podpisali konvencijo, ki nam priznava 5 in pol odst. vojne odškodnine. To konvencijo je podpisala razen Francoske samo še Angleška. Julija 1920 pa so zavezniki na konferenci v Spa podpisali sporazum, a brez nas, ki ne priznava, naše pravice na gornji delež, temveč določa, da preostalih 6 in

pol odst. delimo z Grčijo, Romunijo in še z drugimi.

Katera izmed teh dveh konvencij je potemtakem za nas veljavna? Menimo, da druga konvencija, katere mi nismo podpisali, za nas ni pravomočna, ter da se ima samo januarska upoštevati. Da li se je posrečilo prepričati zaveznike, da tudi oni priznajo to stališče? Mislimo, da ne, ker bi v tem slučaju ne bila potrebna ta ekspedicija.

Težko je reči, ali bo ostala januarska pogodba pravomočna. Mi smo, konsultirani od strani zaveznikov, izjavili, da smo voljni pristati na znižanje naše vojne odškodnine; ostalo je samo vprašanje, za koliko se bo znižala in pod katerimi pogoji.

V ostalem je to čisto pravno vprašanje. Mnogo večje važnosti je faktično stanje. Pogodba, sklenjena na konferenci v Spa, katero smatrajo zavezniški edino za pravomočno, priznava Francoski 52, Angleški 22, Belgiji 8, Portugalski 0,75, Japonski 0,75, in Italiji 10 odst. Vse te države smatrajo to kot svoje definitivno odmerjene deleže. Iz tega sledi, da ostaja za nas in ostale države samo 6,5 odst. in ničesar več.

Edini izhod za nas bi bil ta, da nam Francija in Anglija, ki sta glasom januarske pogodbe z nami obvezni, odstopita od svojih deležev, toliko, za kolikor smo po pogodbi, sklenjeni brez nas v Spa, prikrajšani. Zato so vsekar potrebni dogovori med nami in zavezniki ter mislimo, da je to glavni cilj te ekspedicije. Pripomniti pa moramo, da je bilo treba te dogovore že davno začeti.

V prošlem letu se je situacija na Francoskem in Angleškem tako izpremenila, da bodo ta pogajanja zelo otežkočena. Na najsijajnejši način in najvišjih mest se je francoskeru in angleškemu narodu objavilo, da so njihovi deli vojne odškodnine definitivno določeni v Spa ter da znašajo 52 oziroma 22 odstotkov. To je izjavil Chamberlain v Londonu in Briand v Parizu. Dostavljamo, da smatrajo ti narodi svojo odškodnino kot minimalno in pod ta minimum ne misli nikdo iti. Niti enkrat se jim ni predložilo, da bi se ta minimum mogel znižati in to v našo korist. Baš v eni zadnjih sej francoskega parlamenta je g. Klotz, bivši finančni minister in narodni poslanec zahteval, revizijo Spaske pogodbe, in da se deleži ostalih držav znižajo v korist Francije.

Kako bo sprejeta ob takem duševnem razpoloženju francoskega in angleškega naroda naša zahteva, ki jo bodo naši ministri na brzo roko in najneugodnejšem trenutku formulirali v Parizu? A med tem je preteklo mnogo časa in z njim mnogo pripravnosti prilik.

Podpirajte Jug. Matico!

ze in medsebojnega stika begali okoli. Ko so francoski konjeniški oddelki zavzeli Mitrovico, ste došli dve avstrijsko-nemški brigadi na pomoč; Pečanac pa jim je s svojimi četniki preprečil pot ter prisilil, da se je del sovražnih čet udal, ostali pa so se morali umakniti v Peč. Pečanac je v teh bitkah ujel mnogo sovražnikov, obenem pa osvobodil 200 Rusov in 400 Črnogorcev, ki so bili v vjetništvu, ter razen tega zaplenil mnogo vojnega materijala.

Dne 28. septembra zvečer je dospel Pečanac v Durakovice, svoj rojstni kraj, kjer je bil izvanredno ginjaivo sprejet. Ponoči pa ga napadejo sovražne čete, ki so s vso silo hotele prodreti do Mitrovice. Po kratki borbi jih je Pečanac premagal, nakar se je sovražnik deloma predal, deloma unfaknil nazaj v Peč. 29. septembra ob 8 zjutraj je obkolil Pečanac s svojimi četami Peč, kjer ste se nahajali obe brigadi, katerim je presekala pot v Mitrovico in Črnogoro ter ob 9 uri predpoldne odpeljal parlamentarce v mesto avstrijsko-nemški vojski s pismom sledeče vsebine:

29.—IX.—1918.
na položaju.
Četniku Vojvodi — Poveljniku
Kosti Pečanacu
na položaju

V imenu srbske in zavezniške vojske Vas pozivljamo, da se predate, da ne

Notranja in zunanja politika.

* Glasovi o volitvah mariborskega župana. Ljubljanski listi razmotrivajo o izidu volitev mariborskega župana. »Jutro« piše, kako se je klerikalna stranka trudila, da si pridobi vpliv v obeh večjih slovenskih mestih. S social. demokrati je sklenila pakt, da jim pomore v Mariboru na županski stolec. V Ljubljani je stopila v zvezo s socialnimi demokrati in komunisti, ker je pabil ta blok še vedno prešibek, je zvalila v svoje kolo narodne socialiste s tem, da je obljubila podpirati Peskovo kandidaturu. Tako bo imela v obeh mestih znaten vpliv. Narodni so tu kakor tam odvisni od nje. Klerikalci so voditelji NSS izkoristili edinole za svoje strankarske namene, dobiček pa si bodo delili s socialnimi demokrati, saj sta obe stranki v jedru anacionalni in klerikalcev v politični praksi prav nič ne moti, družiti se s stranko, ki tvori pribeževališče vse spodnještajerske nemškutarije. — »Jugoslavija« pravi, da je NSS računala s tem, da bo zažupanova v Mariboru. Slovensko stranko so dobile absolutno večino, socialni demokrati in komunisti so ostali v manjšini. Ker na meji gre predvsem za narodnost in za državnost, je bilo pričakovati, da bodo slovenske stranke zedinile v volilni blok proti nemškutarskim socialnim demokratom, zato je tembolj obsojati klerikalni greh proti narodni misli, ki bo zahteval pokoro.

* Posojilo v inozemstvu. Posebni vladni delegati Dr. Kumanudi, Dr. Veljazar Janković in Dragan Protić so posejli 11. t. m. zvečer predsednika francoske republike g. Brianda ter mu razjasnili stališče naše vlade glede vojne odškodnine. Trdi se, da upa naša vlada, da se bo vprašanje reparacije za nas povoljno rešilo, češ, Briand ve, koliko je trpel Srbija za časa vojske in da je izgubila četrtino naroda. Naša delegacija se vrne koncem tedna v Beograd. V parlamentarnih krogih se govori, da bodo še pred odhodom iz Pariza sondirali teren pri ameriških, francoskih in angleških finančnikih v svrhu najetja večjega posojila v inozemstvu.

* Rapalski sporazum se mora izvršiti. Iz Beograda poročajo: Ministri za zunanje zadeve g. Nikola Pašić je včerajšnji seji ministrskega sveta nazna-

boste zastoj umirali, a jaz dam Vam, kakor tudi Vašim častnikom in moštvom besedo srbskega oficirja, da Vas izročim regularni francoski vojski, ki se nahaja v neposredni bližini. Ne zamerite mi, da že dalje časa četujem in se bijem v svoji dosedaj zasluženi domovini. Bržkone me smatrate za krvoločneža, zagotavljam Vam, da bom Vam in Vaši vojski ohranil življenje. Postopati hočem z Vami uljudno in človeško, kakor se to spodobi za vojak. Če pa pride do bitke, ne jamčim nikomur za življenje, ker je to narodna revolucija, in če bi tudi hotel, ne bi mogel od Vas nobenega rešiti.

Dajem Vam dve uri po sprejemanju pisma pomisleka.

Komandant centralnega komiteta Vojvoda Kosta Pečanac, rez. peš. poručnik.

Parlamentarci, (med katerimi se je nahajal hrabri četnik-četovodja Novica Sukic, ki je skozi dve leti povsod spremljal Pečanca ter ob vsaki priliki pokazal svojo hrabrost in neustrašenost) so se vrnili ob 12 uri ter prinesli pismo naslednje vsebine:

Njegovi Ekselenci
Četniku Vojvodi — Poveljniku
Kosti Pečanacu
na položaju

Venjoč Vaši besedi kot dolgoletnemu vojniku za domovino, in z zaup-

nil, da je italijanska vlada predložila naši vladi predloge za skupno eksploatacijo in upravo reškega pristanišča. O tem predmetu so se vršili sinoči dolgi razgovori, ki pa še danes niso končani. Vlada ni mnenja, da se mora izvršiti rapalski sporazum ter da morajo naše oblasti prevzeti upravo luke Baroš. Sklenilo se je, da vlada dementira vesti italijanskih listov, ki javljajo, da je med Italijanom in Rimom dosežen sporazum. Běogradom in Rimom dosežen sporazum. Obenem se je sklenilo, da odidejo jutri po trije predstavniki demokratskega in radikalnega kluba ter po eden iz muslimanskega in zemljoradniškega kluba, da se s Pašićem o tem vprašanju posvetujejo.

Splošna stavka na Bavarskem. Po vestih iz Bavarske se tam širi splošna stavka. „Freiheit“ poroča iz Monakovega, da se železničarji dogovarjajo z odborom stavkajočih in verjetno je, da se bo razširila splošna stavka po vsej Bavarski. Po vestih „Vorwärts“ ima ta stavka politično ozadje in poziva delavce, da demonstrirajo radi umora narodnega poslanca Gareisa. Kljub prepovedi policije se je 12. t. m. zbralo nad 3000 stavkajočih pred parkom. Policija jih je razgnala in park obkolila. „Münchener Post“ je radi poziva delavcev k stavki zaplenjena, „Der Kampf“ pa je do nadaljnjega ustavljen.

Krasin o Lenjinovi politiki. Glasom v „Petit Parisien“ objavljenega intervjuja se je Krasin med drugim izrazil o Lenjinu sledeče: Lenjin je svoje dosedanje delovanje spremenil ter začel nov politični program, v katerem se ozira na internacijski položaj in gospodarski propad Rusije ter se skuša spoprijazniti z kmečkim ljudstvom in inozemskimi kapitalisti. Mesto dosedanjega sistema revizicij je upeljal proporcionalno odmerjeni davek in natura. Od zapada pričakuje pomoči s pošiljanjem gotovih izdelkov, kakor tudi tehničnih moči in strokovnjakov. Inozemski podjetjem zamore nuditi Rusiji zlato, surovine in koncesije. Z nekaterimi podjetji se že vrše pogajanja. Krasin je prepričan, da se bo v najkrajšem času vpostavil internacijski konzorcij, ki bo rešil sovjetsko vlado iz sedanjega težavnega položaja.

Dnevna kronika.

Osebnostna vest. Ministrstvo vojne in mornarice je z ukazom z dne 14. t. m. odredilo, da se g. major Antun Ivanovič Meeger na lastno prošnjo radi njemu, ki so mi ga dali meščani tega mesta, kateri Vas in Vaše delovanje dobro poznajo — hočem se Vam predati s pogojem, da nas vse, častnike in moštvo predate francoski ali srbski vojski. Poveljnik nemške brigade pa se ne udati ter Vas prosi, da ne začnete bitke v mestu, nego izven mesta, kamor se hoče odstraniti.

Posiljam tri moje častnike, dva srbska duhovnika, kakor tudi dva katoliška s škofom ter nekaj imenitnejših mohamedancev. Oni se bodo z Vami pogodili glede predaje, ko se bodo prepricali, da ste Vi Kosta Pečanec.

Sklepam v upanju, da ostanete možbese.

12. okt. 1918 (po novem) Polkovnik: Pod. Sarkovič.

Ze čez nekoliko minut so se pojavile na potu iz Peča tri kočije in nekoliko konjenikov z velikimi belimi zastavami. Predstraža, ki je bila o tem obveščena, jih je prepustila. Med parlamentarci se je nahajal tudi duhovnik Nikola Jovičević, s katerim se Pečanec že štirinajst let ni videl in je bilo snidenje nad vse gniljivo. Po izročitvi povelja za pogajanja so se kmalu spoprijaznili in ob 4. uri je Pečanec s svojimi četniki vkorakal v mesto, ki ga je sprejelo z živijo-klici na kralja, Srbijo in zaveznike.

telesne nesposobnosti za službovanje pri četi, razreši službe na tukajšnji vojni realki in pomakne v pokoj. Kakor doznavamo, je g. major vložil to prošnjo z namenom, da se lažje posveti kulturnemu delu. G. Anton I. Meeger uživa v mariborskih krogih splošno simpatije radi svoje delavnosti kot predavatelj, učitelj dramatične šole, režiser in urednik našega gledališkega lista „Zrnje“. Zato je samo pozdraviti njagovo namero, da se sedaj posveti z vsemi silami tako potrebnemu kulturnemu delovanju.

Prezgodnje veselje. Ko so se raznesle vesti, da je veleposlaniška konferenca odklonila predlog jugoslovenske vlade, po katerem bi se določila Drava kot meja med Jugoslavijo in Avstrijo, je bil po koncu ves Celovec in začel poskakovati veselja, češ, vendarle ostanejo Karavanke meja proti Jugoslaviji. V Celovcu se je vršila v soboto bakljada in velika narodna veselica. Tudi v drugih mestih so nemški nacionalsci priredili ljudske veselice. Stvar je namreč taka: V nedeljo se vrše na Koroškem volitve v koroški deželni zbor in v dunajski parlament. Kakor smo že poročali, je slovenska stranka postavila svoje kandidate in si zaščitila program, ki gre za to, da si koroški Slovenec pribori enakopravnost v šolah in uradih. To je Nemcem trn v peti, ker o kakšni enakopravnosti nočejo slišati. Zahteva jugoslovenske vlade glede razmejitve na Koroškem jih je tako presenetila, da so vsak dan s strahom čakali, kdaj se prikažejo izza Karavank jugoslovenske čete. Njihova bujna domišljija jim je slikala, da Maribor in drugi obmejni kraji polni bojaželnih macedonskih vojakov. Ko so sedaj slišali, da je naš predlog zaenkrat odbit, so pijani veselja in si menčajo roke, kakor tat, ki je srečno opravil svoje delo. Zdaj hočejo koroškimi Slovencem pokazati: Glejte, nič niso dosegli, naši ste in mi vam bomo rezali kruh! S tem zmagovalcem hočejo vplivati na slovenske volilce in jim vzeti pogum. A ne boš, Mihil! Koroški Slovenec zahteva pravice brez ozira na levo ali desno, tudi če ga modrost evropskih diplomatov spravi pod samo Kitajsko. Sicer pa naj celovski Nemci dobro premislijo, če ni njihovo veselje vendarle nekoliko prezgodnje. Iz dunajskih listov se razbere, da tam trezneje presojaajo zadevo in se boje, da bo koroško vprašanje kmalu zopet došlo na dnevni red. Oni se boje, mi smo pa o tem prepričani. Zahteva po Dravi kot meji je bila stavljen v okvirju senžermenske mirovne pogodbe. Plebisciti in priključitev pa se izvršujejo preko te pogodbe. Le tako naprej, pa si bomo že kmalu podali roke onstran Karavank.

Tranzitni promet Spilje—Radgona. V sredo 15. t. m. bi imel v smislu obojestransko ratificirane celovške pogodbe odriniti prvi jugoslovanski tranzitni vlak preko Spilja in Radgona.

Nemška brigada je med pogajanjem odšla iz mesta ter korakala v Črnogoro v smeri Plava in Gusinja. Pečanec je poslal za njo jeden odred z nalogom, da jo preganja ter jo je atko prisilil, da se je ustavila na Veterniku. Tu se je vnela bitka, ki je trajala 10 dni. Nemci so strašno gladovali, jedli konjsko meso, a udati se niso hoteli.

3. oktobra je prišla v Peč francoska konjenica. Vojvoda Pečanec ji je predal 3867 ujetnikov, 74 častnikov in 12 voj. zdravnikov. Sam pa je i nadalje zasledoval sovražnika in njegova fronta se je raztezala od Metaljke pa blizu do Skadra. S svojimi 10.000 četniki je osvojil celo Črnogoro in velik del Hercegovine.

Po vseh teh borbah je vojvoda Pečanec predal francoski in srbski vojski čez 10.000 ujetnikov in 300 častnikov.

Se mnogo junaških in heroičnih činov je izvršil Kosta Pečanec, ki pa jih radi pomanjkanja prostora ne moremo opisati.

Sele, ko je bila domovina popolnoma osvobodjena, je hrabri in junaški vojvoda Pečanec šel k počitku ter živi danes v Kuršumliji, svoji osvobodjeni domovini, za katero se je tako heroično boril, kot — pozabljeni junak.

V Ljutomer. Istočasno bi se otvoril avstrijski tranzitni promet čez Maribor v Celovec. Kakor smo se informirali na mariborskem kolodvoru, ni bil odposlan naš vlak v Ljutomer in tudi na progi proti Celovcu ni odprt promet za avstrijske vlake.

— „Freiwillige Feuerwehr in Salzenhofen“, ki je še dosedaj strašila po Vuzenici, je oblast končno vendarle iz državnih interesov razpustila.

— Porotno dvorano v Mariboru so očistili pruskih in avstrijskih znakov ter jih nadomestili z našimi grbi po načrtih profesorjev Gotiča.

— Promocija. Na češki univerzi v Pragi je bil dne 9. t. m. promoviran doktorjem vsega zdravilstva naš domačin, g. Ivo I. Rudolf iz Konjic.

— Nove socijalne naredbe. V ministrstvu za soc. pol. je definitivno izdelana naredba o zavarovanju delavcev v slučaju bolezni, smrti in nezgode. Posebna osrednja uprava bo vodila popolnoma avtonomno zavarovanje delavcev. Prispevke za zavarovalni fond za slučaje bolezni in smrti bodo uplačevali pol delavci, pol pa delodajalci. V fond za rente v slučajih trajne nesposobnosti bodo plačevali samo delodajalci z ozirom na nevarnost, katerim so delavci izpostavljeni v njihovih podjetjih. Naredba bo podpisana še te dni.

— Odboru „I. obrtne razstave“ so došli še sledeči darovi: Mariborska eskomptna banka Maribor 1000 K, „Sever“ lesna industrijska družba Maribor 400 K, Mariborska ekspertna hiša „Luna“ 200 K, Franc Cuček, Ptuj 200 K ter J. Zdravec Središče 50 K, za katere se odbor iskreno zahvaljuje ter prosi še nadaljnjih posnemalec. Kdor ima čut za procvit in napredek našega mesta, se gotovo ne bo obotavljal po možnosti tej dobri stvari prispevati. Predpriprave za razstavo so v polnem teku in se je tudi že čez 100 udeležencev vseh obrtnih strok priglasilo.

— Velik dar za „Ljudsko knjižnico“. Končno se je znašel gospod, ki se je zdaten odzval nepristanim našim prošnjam za knjige: Dvorni svetnik dr. Ploj je namreč daroval „Ljudski knjižnici“ nad 150 slovenskih knjig, med temi veliko število v dragoceni salonski vezavi. Plemenitemu mecenu se za ta velik dar kar najiskrenejše zahvalujemo in le želimo, da najde še več posnemalec, ker knjižnici še vedno manjka knjig. — Opozorjamo zlasti one gospe, ki so nam knjige že obljubili, da nam jih končno tudi vpošljejo.

Vodstvo.

— Obsojen Orel. Pri kazenskem senatu mariborskega sodišča se je moral te dni zagovarjati trgovski pomočnik Ivan Kmetec, ker je iz blagajne orlovskega odseka v Mariboru poneveril vsoto 3446.15 K. Sodišče mu je priznalo 2 meseca težke ječe.

— Dijaški izlet v Vurberk. K notici pod tem naslovom v eni zadnjih številko smo prejeli nastopno pojasnilo: V nedeljo, dne 5. t. m. so napravili dijaški izlet v Maribora izlet v Vurberk. Ko so se poslednji vračali na večer domov skozi Spod. Duplek, so bili napadeni od dveh ali treh pijanih mladeničev iz Ptujkega polja, torej ne od domačinov, te vasi. Posestnik Janez Slamič iz Spod. Dupleka se je zavzel za dijaške, a je bil pozneje od pijanih Poljanecv nabit. Dijaški so med tem po stranski poti srečno odšli. — Ko so domači fantje zvedeli o napadu na dijaške, so pošteno naklestili te napadalce, ker jim ni bilo vse eno, kako sodi javnost o njihovem vedenju. Vsa čast tem mladeničem, in naj si to čast še znanprej ohranijo ter se vsikdar mirno obnašajo napram skozi vas potujočim tujim osebami!

— Nove doklade in pristojbine mariborske mestne občine. Z razpisom deželne vlade za Slovenijo, poverjeništvu za notranje zadeve z dne 30. maja 1921 št. 15815, je dovoljeno mestni občini Maribor na podstavi soglasnega sklepa seje sosveta z dne 15. marca 1921 pobirati nastopne povisane, oziroma na novo uvedene doklade odnosno pristojbine: 40 odst. doklada na zemljiški in hišnonajemni davek, 65 odst. doklada na rentni davek, 87 odst. doklada na pridobitno (kontingentirano in nekongentent) so ter na ono na II.

poglavju) in na plačarino. 500 odst. užitninsko doklado na državno trošarino od vina. Naklada po 100 K od hl potočenega piva. Naklada po 10 K od hektoliterske stopinje navadnega žganja ter po 5 K od litra poslagjenega žganja in likerjev. Naklada po 60 K od vsake steklenice šampanjca. 4 odst. kanalsko pristojbino od najemninskega donosa hiš kakor doslej in sicer za enkrat za dobo leta 1921. 12 odst. vodovodno naklado od najemščine, kakor doslej za dobo leta 1921. Pri zaračunatvi večje porabe vode se dovoli za tekoče leto pobirati zvišano pristojbino po 3 K lm³, pri čemer se ima ona množina vode, ki je na podstavi vodovodnih predpisov dovoljena, zaračunati lm³ po 1 K. pasji davek po 400 K od vsakega psa. Psi čuvaji ki so na verigi. so tega davka prosti. Enotni veselčni davek v izmeri 10 odst. cene vsake vstopnice. Davščine na avtomobile, ekvipaže ter davščino od prenočišč v tisti višini kot jo je sklenil gerentski sosvet v seji 15. marca t. l. 20 odst. nagaščine od najemnine.

— Izjava. Z ozirom na notico v „Taboru“ z dne 10. t. m. pod „Mariborski Italijani“ smo prejeli izjavo: Izjavljam, da je prišlo moje ime pomotoma vmes. Nisem Italijanka in se za tako nisem nikdar izdajala. Rojena sem v Rogatcu in pristojna v Mariboru.

Kornelija Pečnik.

— Senzacija za Maribor. Danes dne 15. junija 1921 ob 21. uri priredi ponovno v prostorih „Narodnega doma“ silni junak sveta Slavko Družinič veliko atletsko predstavo. Občinstvo se pozivlja da se kolikor mogoče udeleži te znamenite predstave. Nadalje se vrši tudi borba. Občinstvo, katero si je ogledalo včeraj to predstavo, je bilo tako zadovoljno, da so po predstavi prostovoljno darovali prispevke temu junaku. Polovica dobička je namenjena invalidom.

— Tatvina. Riji Zolgar, stanujoči v Tattenbachovi ulici št. 18 je bila na Glavnem trgu iz žepa ukradena usnjata denarnica z 114 K vsebine.

— Prošnje za izvoz in uvoz. Glavni carinski urad v Mariboru nam naznanja, da so dosepele rešitve nastopnih prošenj za izvoz in uvoz, ki so strankam na razpolago pri imenovanem uradu. Izvoz: Friderik Saj, Zagreb, Kopni trg 6; Kati Damberger, Radvanje; Guido Paternolli, Maribor; Marija Martinc, Ptuj; dr. Srebre za Potočnik, Celje; Anton Bretsky, Studenci, Aleksandrova 60; Jadič Milan, Blagovna, St. Jurij; Ivana Sever, Velika Nedelja; Uvoz: Karolina Swaty, St. Ilj v Slov. Gor., Peter Holeček, prof. na drž. realki v Ptuj.

Kultura in umetnost.

x Alojzij Remec: „Učiteljica Pavla“. (K uprizeritvi v Narodnem gledališču.) Iz „Zrnja“ posnemamo: Slovensko učiteljico ni še vzel do sedaj nikdo kot snov za dramsko delo. Prvi je to storil Alojzij Remec. Rodil se je 10. aprila 1886 v Trstu, toda odrasel je na deželi. Kot gimnazijec je imel v Trstu učitelja, zdaj že pokojnega dr. Ivana Merharja, ki je prvi kritik Ivan Cankarja. Ta je Remca že v gimnaziji ocenjeval: „Med slepci je enooki kralj.“ Po gimnaziji je bil tri leta na bogoslovju v Gorici, a potem na juridični fakulteti v Gracu, odkoder je izšla najmlajša slovenska literatura. Tu je prijateljaval z Jožom Lovrenčičem, Stankom Majcenom i. dr. Po dovršenih študijah je promoviral in zdaj živi v Ljubljani kot odvetniški koncipijent. Kot pesnik je pel lirске (domorodne in ljubzenske) pesmi, ki so večinoma tiskane v „Dom in Svetu“. Razven tega spisal je še nekatera večja dela: 1. 1909 zgodovinski roman „Veliki punt“, iz graškega akademskega življenja slovenskih študentov. Za „Učiteljico Pavlo“ naredil je prvi načrt 1909., a 1912. so jo igrali akademiki v „Ljudskem domu“ v Ljubljani. Remca je že dolgo zanimal problem „Pavle“, ki je tipičen za naše učiteljice, na katere pazi v malih vaseh na deželi tisoč oči. Vsako najmanjšo pogreško učiteljice obsoja javnost brez ozira. Vsebinsko igre objavimo jutri v podlistku.

Sokolstvo.

o Legitimacije in znaki izdaja „Sokol“ v Mariboru odslej svojemu članstvu vsak četrtrek od 18. do pol 20. ure in vsako nedeljo od 10. do pol 12. ure. Izdajanje ob torkih zvečer in praznikih torej odpade. — Odbor.

o Naraščajev dan priredi mariborsko okrožje MSZ tudi letos. Prireditelj bo združena z javnim nastopom naših malčkov, ki jih čaka presenečenje, njim v ponos, njihovim staršem v veselje, Sokolstvu pa v proslavo. Kdor hoče videti našo nado, našo bodočnost, mlade sokolske vrste, naj pride v nedeljo, 19. t. m. popoldan v Ljudski vrt! (Opozorjamo vnaprej, da s prireditvijo ruskih beguncev v vojaški realki ne bo kolizije, ker bo nastop dece prej končan nego prične tam spored, ker sodelujejo z Rusi tudi naši Sokoli.)

o Koroško Sokolsko okrožje pride v soboto dne 18. t. m. izlet na goro Urško (1750 m). Prva skupina odrine iz Guštanja ob 18. uri popoldne; druga pa po vlakcu, ki dospe iz Maribora ob 22. uri zvečer. Bratje in sestre iz Maribora in cele Dravske doline se naj peljejo z vlakom, ki odide iz Maribora ob 1/2. 20. uri. Na Urški predava brat dr. Kovčič o nalogi Sokolstva. Vrnemo se preko Slovenjgradca v nedeljo popoldne. Vlak odhaja iz Slovenjgradca ob 1/2. 19. uri in ima direktno zvezo v Maribor. Prosimo vsa društva, posebno pa ona Koroškega Sok. okrožja, da se polnoštevilno udeležijo izleta. Nevihta nas ne zadržuje. Na svidenje! Zdravo! Kor. Sok. okrožje.

o Poseben vlak v Osijek. Iz Ljubljane vozi v Osijek poseben vlak, ki odhaja iz Ljubljane 26. t. m. ob 0.40, iz Litiče 1.13, iz Zagorja 1.29, Trbovlje 1.34, Hrastnik 1.39, Zidani most, prihod 1.48, odhod 2.40, Sevnica 3.12, Rajhenburg 3.32, Krško 3.40, Brežice 4.04, Zapršič 4.34; s tem vlakom imajo zvezo: Gorenci, vlak št. 917 ob 20.43, Dolenjci, vlak št. 1016 ob 20.20, Vrhnika, vlak št. 5705 ob 19.20. V Zidanem mostu se priključijo temu vlakcu sokolska društva iz Slajerske, in sicer imajo zvezo Maribor, vlak št. 49, iz Maribora ob 22.10, Savska dolina, vlak št. 1815, v Celju ob 10.37, nato priključek na vlak št. 49, dohod v Zidani most ob 0.10, Pragersko, vlak št. 225, tam čakajo na vlak št. 49 iz Maribora, kateremu se priključijo. Bratska društva in župe pozivljamo, da se držijo točno teh navodil, da ne bodo zmešnjav ter da so vsi udeleženci točno na svojem mestu. Radi event. pojasnil sta naj obrnejo župe direktno na Savez. Istočasno pozivljamo župe, da do 16. t. m. javijo udeležbo zletni kancelariji v Osijek ter istočasno odpošljejo denar za zletne legitimacije in prehrano. Vsi župni in društveni načelniki in tudi drugi ostali funkcionarji naj skrbno prouče navodila za zlet v Osijeku, katerih naj se tudi držijo. S tem bo mogoče vzdržati red in bo veliko manj nezadovoljnosti med udeleženci. Poseben vlak pride v Osijek ob 18. uri, nakar se podajo društva naravnost v odkazana jim prenočišča. Župni in društveni načelniki se morajo pa takoj podati v zletno pisarno, da dobe zletne legitimacije in druga navodila. Med vožnjo mora vladati pri vseh društvi vzoren red. Vsak se mora držati navodil načelnika, zaradi česar morajo biti župni načelniki v stiku z njim, da dobe pravčasno potrebna navodila. Odredbam železniških organov se je brezpogojno poslušati. Med vožnjo je strogo prepovedano izstopati.

Ne pozabi naročnine!

Gospodarstvo.

Borza 13. junija.

Zagreb: Berlin 209.50—211, Italija 732—738, London 548—551, New York 145—148, Pariz 1165—1170, Praga 200 do 201.20, Svica 0—2465. Valute: Ameriški dolarji 143.50—145, avstrijske krone 22.50—23.50, carski rublji 32—34, češko-slovaške krone 196—0, francoski franki 0—1155, napoleond. 455—460, nemške marke 212—214, romunski lei 223—230, souvereign 255, italij. lire 730—735, turške lire 480.

Dunaj: Ameriški dolarji 638—642, nemške marke 956—962, angleški funti 2405—2425, francoski franki 5067.50 do 5107.50, italijanske lire 3090—3110, jugoslovanski dinarji 1787—1807, poljske marke 51.90—53.90, švicarski franki 10.875—10.925, češkoslovaške krone 893—899, madžarske krone 222.50 do 225.50.

Curij: Berlin 8.55, New York 602, London 22.45, Pariz 47.50, Milan 30.60, Praga 8.20, Budimpešta 2.275, Zagreb 4, Varšava 0.50, Dunaj 1.225, avstrijske žigosane krone 0.92.

g Za povzdigo prometa v Primorju. Deputacija iz Bakra je posetila vsa ministrstva in vse strankarske klube in ministrskega predsednika ter podnesla predloge za povzdigo prometa v Primorju, a pred vsem v Bakru. Luka in železniška postaja naj bi se zvezali z žično železnico. Po predloženem proračunu bi znašali stroški za izgradbo luke in železnice 4.000.000 dinarjev, dokler bi se železnica ne zgradila s privatnim kapitalom.

g Vinska kriza v Dalmaciji. Vinska kriza, ki vlada posebno v Dalmaciji, je bila zadnje dni predmet razgovora v krogih poslancev, osobito onih iz Dalmacije. Po službenih podatkih je v Dalmaciji še 300.000 hektolitrov vina, določenega za izvoz, ki se ne da plasirati izven Dalmacije. Letos se gotovo ni moglo ničesar izvažati. Dalmatinska vina so zgubila skoraj vsa svoja tržišča, ker Češka in Dalmacija kupuje italijansko vino v Trstu, med tem ko ga Madžarska, ki je prej kupovala mnogo dalmatinskega vina za mešanje z lastnim pridelkom, sploh ne kupuje več. V naši državi je nemogoče razpečati večje količine, to pa vsled previsokih prevoznih tarif in pomanjkanja prometnih sredstev. Ker je vino glavni proizvod Dalmacije je obupanost vsled vinske krize popolnoma upravičena. Bliža se letna suša, in vse te velikanske količine vina so izpostavljene kvarenju. Pride trgateg, in primanjkovalo bo posode za letošnji pridelek. Razen tega pa je ostalo ljudstvo, ker ne more prodati vina, ki je edini izvir dohodkov, brez denarja. Zato je skrajno potrebno, da merodajni krogi temu nemudoma odpomorejo. V najslabšem slučaju bi se moglo dovoliti kuhanje žganja iz vina, seveda davkoprosto, ker bi se drugače sploh ne izplačalo.

g Češke banke opuščajo podružnice na Dunaju. Trgovska zadruga češkoslovaških bank otvori v najkrajšem času svojo podružnico na Dunaju. Značilno je, da je „Ustredni banka Čeških sporitelov“ opustila svojo dunajsko podružnico ter tudi Zivnostenska banka oficijelno priznava, da stori isto. Vlada ne namerava izvajati reciprocitete v tem vprašanju.

g Uvoz tobaka v Nem. Avstriji. Po naredbi avstrijskega finančnega ministra se pobira v Avstriji pri uvozu tobaka od 23. junija t. l. naprej razven

običajne carine še posebna licencijalna pristojbina in to: za smodke K 6000—, za cigarete in tobak za cigarete K 5000— za ostale vrste tobaka pa K 2000— od kg. Tobakom za cigarete se smatra rezan tobak, ki je rezan na 1 1/4 milimetra širine ali manj.

g Železniška zveza Italije z Nem. Avstrijo. „Agenzia Stefani“ prinaša komunikacije ministrstva za javna dela, glasom katerega bo podaljšana železnica Gorica—Sv. Lucija preko Tolmina do nove velike železniške proge, ki bo vezala preko Predila Italijo s Trbižem (Nem. Avstrija). Delo se v najkrajšem času prične.

Zahtevajte v vsaki gostilni „Tabor“.

Mala oznanila.

Iščem kompanjona za trgovino na najboljšem mestu. Naslov naj se naznači pod sifro „Pripraven za vsako trgovino“ na upravo „Tabora“.
819 2—2

Vila za eno družino z 8 sobami in lepim vrtom se takoj proda. Vpraša se v upravi „Tabora“.
812 6—3

Za prodati! Malo zelo lepo posestvo v najboljšem stanu, z dvojnimi hišnim in gospodarskim poslopjem. Hiša so z dvema sobama, kuhinjo, shrambo za jedila, klet, veranda, studenec, velik vrt, sadonosnik, njiva, vse pri hiši tik glavne ceste, ravna lega, pol ure oddaljeno od Maribora. V eni hiši je stanovanje takoj za prevzeti. Več se pozve na Teznu 37.
822 2-1

Dijak išče čez počitnice primerno pisarniško ali inštrukcijsko službo.

Lahko motorno kolo (Motor-Revo) z 2 cilindri, dobro ohranjeno, se proda. Dravska ulica 11, gostilna.

Pomočnika, železnarskoj struci podpuno vjestog te samostalnog radnika uz dobre uvjete i stalno namještanje traži veletrgovina željeza. Ponudbe na Stevo Tončić pod brojem 999.
821 3—1

Poslano.*

Ker se širijo govorice, da jaz hočem obrt opustiti, oziroma, da se mi je ista odtegnila, naznanjam, da sem jaz prostovoljno odložil obrtni list za delikatese, obdržal pa sem obrtni list za mešano blago, perutnino in divjačino.

V dokaz, da ne mislim opustiti svoje trgovine, bom isto še razširil in se bom bavil še v naprej s prodajo delikates.

Z odličnim spoštovanjem se priporočam

Feliks Pučko

delikatesna trgovina in bufet v Mariboru
Aleksandrova cesta 31.

* Za „Poslano“ odgovarja uredništvo le, ki likor določa zakon.

Glavni urednik: Radivoj Rehar.

Odgovorni urednik: Fran Voglar.

Posestvo na deželi.

41 oralov površine, gosposka hiša s stiskalnico in veliko kletjo hiša za pristava in viničarja kakor tudi gospodarsko poslopje. Vsa poslopja so krita z opeko. 2 in pol orala vinograda z veliko množino sadnega drevja. 20 oralov gozda, ostalo polja, travniki in pašniki. Samo kupcem (prekupčevalci izključeni) za K 500.000 in jugosl. val. na prodaj. Posestvo leži na Tremelbergu št. 28, občina Sv. Jurij ob Pesnici, in bi bilo za kako mariborsko družino jako primerno. Pojasnila daje lastnik istotam.
818 2—1

RIBARSKO ORODJE

Izborno monakovsko in angleško blago imo vedno v zalogi

puškarna Kaiser v Ljubljani

Selenburgova ulica.

Na izbiro so prvovrstne razcepkane (gesplešne) palice za sulce, ščuke, postvri in lipane ter kolesa vseh vrst. Na razpolago je velika zaloga prima svilenih vrvic vseh vrst, trnkov ter izbornih muh in različnega drugega ribarskega orodja, ne dunajskega izvora. Sprejema se vsa večja naročila in popravila. Blago je strokovna izbrano in se bo tudi v bodoče razprodajalo samo le preizkušeno blago nemških in angleških firm. Enkratna nabava tega solidnega orodja, ki je ročno delo in ne nezanesljivi tvorniški „Massenartikel“, zagotavlja dostojno za mnogo let.

Ceniki so na razpolago!

Prevzeteje cvetličarne.

Slavnemu občinstvu naznanjam, da sem otvoril

prvo slovensko cvetličarno

katero sem preyzel od prejšnje tvrdke

Mydlil, Šolska ulica šte. 2.

Priporočam se slavnemu občinstvu, kateremu so na razpolago vsakovrstni venci, kakor tudi raznobojne cvetlice itd., vse po najnižjih cenah.

S spoštovanjem

Anton Gabrič.

806 5—4

Ljubljanska kreditna banka

Podružnica v Mariboru

Obreštuje vloge najugodnejše.

Daje vsakovrstne kredite.

Centrala v LJUBLJANI. — Podružnice: SPLIT, CELOVEC, SARAJEVO, TRST, GORICA, CELJE, BOROVlje, PTUJ, BREZICE.

Delniška glavnica in rezerve 95.000.000—

Izvršuje najkulantnejše vse bančne transakcije.